

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Tatiana Celac împotriva lui Dmitri Celac

(desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori)

împotriva încheierii din 23 februarie 2026 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat,

Dosarul nr. 2r-167/26

PIGD Nr. 2-24147846-01-2r-07052026

Respingerea de către instanța de apel a cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului, fără a fi analizate toate circumstanțele. Citarea prin publicitate este o măsură ultimă și subsidiară, nu una primară. Publicarea unui aviz nu creează o prezumție absolută de informare pentru toate actele viitoare. Fiecare comunicare a actelor procedurale trebuie efectuată separat și individual, în mod efectiv și verificabil.

Judecătoria Comrat sediul Central (jud. D. Guțu)

Curtea de Apel Sud, sediul Comrat (jud. A. Mironov, G. Colev, V. Hudoba)

10 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Dmitri Celac, reprezentant de avocatul Teodor Cașu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 decembrie 2024, Tatiana Celac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri Celac cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

2. Prin hotărârea din 20 august 2025 a Judecătoriei Comrat sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de Tatiana Celac.

3. S-a dispus desfacerea căsătoriei dintre Dmitri Celac și Tatiana Celac, stabilirea domiciliului celor trei copii minori cu mama acestora și încasarea de la Dmitri Celac a pensiei de întreținere în cuantum de câte 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 24 decembrie 2024 și până la atingerea majoratului. Totodată, au fost încasate de la pârât taxele și cheltuielile de judecată stabilite de instanță.

4. La 26 noiembrie 2025, Dmitri Celac, reprezentat de avocatul Teodor Cașu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Central din 20 august 2025, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului și casarea hotărârii contestate, invocând că termenul de apel a fost omis din motive întemeiate, întrucât s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova pe parcursul examinării cauzei și a luat cunoștință despre existența hotărârii abia la 13 noiembrie 2025, de la executorul judecătoresc. Totodată, a susținut că instanța de fond a examinat cauza în lipsa sa, fără citarea legală a acestuia, cu încălcarea dreptului la apărare și a principiului contradictorialității.

5. Prin încheierea Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 23 februarie 2026, a fost respinsă cererea lui Dmitri Celac, reprezentat de avocatul Teodor Cașu, privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat împotriva hotărârii instanței de fond, ca fiind depus peste termenul legal de apel.

6. La 10 martie 2026, Dmitri Celac, reprezentat de avocatul Teodor Cașu, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 23 februarie 2026, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, cu remiterea cauzei spre examinarea apelului în fond, iar subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecarea chestiunii privind repunerea în termen.

7. În argumentarea recursului, recurentul a susținut că încheierea contestată este nelegală și netemeinică, întrucât instanța de apel a apreciat eronat probele administrate și a aplicat greșit dispozițiile privind repunerea în termenul de declarare a apelului, fără a examina în mod efectiv circumstanțele care au împiedicat exercitarea căii de atac în termenul legal.

8. Recurentul a menționat că termenul de declarare a apelului a fost omis din motive obiective și independente de voința sa, întrucât s-a aflat în afara Republicii Moldova în perioada relevantă, fapt confirmat prin înscrisurile prezentate, și a luat cunoștință despre existența hotărârii abia la 13 noiembrie 2025, cu ocazia prezentării la executorul judecătoresc. Acesta a susținut că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele privind lipsa sa din țară, reținând ipotetic că ar fi putut traversa frontiera în baza altor acte de identitate, deși din pașaportul prezentat rezultă că s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova în perioada pronunțării hotărârii și a termenului legal de apel.

9. Totodată, recurentul a invocat că nu a fost citat legal în cadrul examinării cauzei în primă instanță, actele de procedură nefiindu-i comunicate efectiv, iar corespondența expediată la adresa indicată fiind restituită. Astfel, procedura de citare nu a asigurat informarea sa efectivă despre existența procesului și despre hotărârea pronunțată. De asemenea, a criticat concluzia instanței de apel potrivit căreia ar fi putut lua cunoștință despre hotărâre prin intermediul portalului instanțelor de judecată, apreciind că o asemenea posibilitate nu poate substitui obligația instanței de a asigura citarea și comunicarea legală a actelor de procedură.

10. Recurentul a susținut că erau întrunite condițiile prevăzute de art. 116 din Codul de procedură civilă pentru repunerea în termenul de declarare a apelului, iar respingerea cererii sale reprezintă rezultatul unei interpretări excesiv de formaliste a normelor procesuale, contrare dreptului la un proces echitabil și accesului efectiv la justiție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:
„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”
12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”
13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:
„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”
14. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:
„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”
15. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:
„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”
16. Art. 108 din Codul de procedură civilă:
- (1) Dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.
 - (2) Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspândit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară.
 - (3) Publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile.
 - (4) În cazul în care pârâtul se prezintă în judecată și dovedește că citarea prin publicitate s-a făcut cu rea-voință, reclamantul suportă cheltuielile de citare prin publicitate chiar dacă este în câștig de cauză, iar toate actele de procedură posterioare încuviințării acestei citări se anulează.
 - (5) Dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut, instanța va examina cauza după expirarea termenului de publicitate.

17. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

18. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

19. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată reține că încheierea Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 23 februarie 2026 a fost expediată recurentului la 05 martie 2026 (f.d. 96), iar recursul a fost depus la 10 martie 2026. Prin urmare, recursul a fost declarat în termenul legal.

21. Din materialele cauzei rezultă că recursul este formulat împotriva încheierii Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 23 februarie 2026, prin care a fost respinsă cererea lui Dmitri Celac privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Central din 20 august 2025, ca fiind depus peste termenul legal.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind pripită concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea apelului ca fiind tardiv, deoarece circumstanțele referitoare la comunicarea/înștiințarea părții în proces, au fost examinate superficial.

23. Or, din actele dosarului se reține că, prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 26 decembrie 2025, cererea Tatiane Celac a fost acceptată în procedură contencioasă și s-a stabilit ședința de examinare a cauzei, iar copia încheierii și citația au fost expediate lui Dmitri Celac, însă careva acte care să ateste recepționarea acestora la materialele cauzei lipsesc.

24. Prin urmare, instanța de recurs notează că, în circumstanțele redate, doar faptul atestării scrisorii de expediere la actele dosarului nu este în sine o dovadă suficientă de comunicare corespunzătoare și eficientă a unui act de procedură, în absența oricăror probe confirmative de recepție.

25. Ulterior, la 08 august 2025, a fost publicat un aviz publicitar privind data, ora și locul examinării cauzei (f.d. 25), după ce anterior fusese expediată o singură corespondență la adresa de domiciliu a pârâtului, care nu a fost reclamată de către destinatar.

26. Conform art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

27. Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la 20 august 2025, pârâtul fiind considerat de instanța de judecată ca fiind citat prin aviz publicitar, iar copia dispozitivului hotărârii a fost expediată prin intermediul oficiului poștal, însă acesta a fost returnat cu mențiunea „plecat” (f.d. 31-32).

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, analizând conținutul art. 108 din Codul de procedură civilă, subliniază că acesta prevede un regim excepțional al citării prin publicitate aplicabil doar în cazul în care locul de aflare al pârâtului nu este cunoscut și dacă reclamantul oferă garanția că a depus toate diligențele rezonabile pentru a afla domiciliul acestuia.

29. Astfel, citarea prin publicitate este o măsură ultimă și subsidiară, nu una primară. Citarea prin publicitate nu poate fi aplicată automat, doar pentru că o scrisoare anterioară nu a fost reclamată de către destinatar, ci numai după ce instanța constată că celelalte modalități posibile de notificare au fost epuizate. Constatarea instanței va interveni doar în măsura în care reclamantul își demonstrează rolul său activ, prin acțiuni concrete în vederea stabilirii locului de aflare a pârâtului, care nu s-au soldat cu succes.

30. Dacă instanța de judecată constată că este necesară o citare publică, realizarea acesteia nu substituie obligația instanței de a expedia actele procesuale la adresa cunoscută a părții, chiar dacă anterior unele scrisori s-au întors ca nereclamate.

31. În speță, faptul că pârâtul a fost anterior citat prin publicitate nu exonerează instanța de obligația de a expedia de fiecare dată actele procedurale și dispozitivul hotărârii potrivit art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

32. Publicarea unui aviz nu creează o prezumție absolută de informare pentru toate actele viitoare, întrucât fiecare comunicare a actelor procedurale trebuie efectuată separat și individual, în mod efectiv și verificabil.

33. În aceste condiții, respingerea cererii de repunere în termen de către instanța de apel, pe motiv că pârâtul ar fi cunoscut despre cauză și putea formula apel în termen, este neîntemeiată, deoarece hotărârea nu i-a fost comunicată destinatarului.

34. Completul de judecată constată că apelul depus la 26 noiembrie 2025, de Dmitri Celac, a fost restituit ca tardiv, însă această soluție limitează nejustificat dreptul de acces la justiție, având în vedere lipsa comunicării efective a tuturor actelor de dispoziție judecătorești.

35. În acest context, Completul de judecată reține că instanța de apel a dispus restituirea fără a cerceta nemijlocit circumstanțele legate de comunicarea hotărârii din 20 august 2025. Astfel, fără a analiza data la care părții i-a fost adus la cunoștință dispozitivul hotărârii, instanța a considerat, în mod eronat, că apelul ar fi fost depus peste termenul legal și a dispus restituirea acestuia.

36. Din considerentele menționate, în scopul respectării dreptului recurentului la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează să admită recursul, să caseze încheierea din 23 februarie 2026 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat și să restituie cauza în instanța de apel, pentru rejudecare a problemei soluționată prin încheierea casată.

37. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de Dmitri Celac, reprezentat de avocatul Teodor Cașu.

Casează încheierea din 23 februarie 2026 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat, în cauza civilă Tatiana Celac împotriva lui Dmitri Celac cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Sud, sediul Comrat pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat